

[Edvard Sørensen.]

1 kg Tilvækst til, men 60 Ø. pr. Kilogram maa vel nok anses for rimelig for afvigte Sommers Vedkommende, og dette giver 168 Kr. pr. Hektar, minus Driftsudgifterne 80 Kr., altsaa lig 88 Kr. til Skatter, Forrentning og Fortjeneste for Græslejer. Jeg skal indrømme, at Resultatet kunde ønskes meget bedre, men hvor giver Jorden synderlig mere i disse Aar?

Græsarealerne kan jo ogsaa benyttes til andet end Kødproduktion, f. Eks. til Mælkeproduktion, hvad flere har forsøgt med ret godt Udbytte.

En Græslejers Regnskab for Sommeren 1929 ser saaledes ud: Udgifter: Løn til Fodermester i 5 Maaneder 900 Kr., Husleje til samme 50 Kr., Fragt af Dyrene frem og tilbage 550 Kr., Kraftfoder 150 Kr., Koste, Reb m. m. 20 Kr., Beslag til Mælkehesten m. v. 40 Kr., Dyrslægen 50 Kr., Forrentning af Sommerstald hele Aaret, 5 pCt., 60 Kr., Amortisation af samme, 10 pCt., 120 Kr., 5 pCt. af Besætningens Værdi — 12 900 Kr. — i 5 Maaneder: 268 Kr. 75 Ø., Vedligeholdelse af Besætningen, 10 pCt. i 5 Maaneder, 537 Kr. 50 Ø. Dette giver en samlet Udgift for denne Græslejers Vedkommende paa 2 746 Kr. 25 Ø.

Indtægterne ved Salg af Mælk var 7 242 Kr. 84 Ø.; trækker man derfra Udgifterne, 2 746 Kr. 25 Ø., giver det en Fortjeneste paa disse 18 ha af 4 496 Kr. 59 Ø. eller 249 Kr. 81 Ø. pr. Hektar, hvilket, naar man trækker Driftsudgifterne 80 Kr. pr. Hektar fra, giver en Nettoindtægt paa 169 Kr. 81 Ø. pr. Hektar. Nu var det jo imidlertid ikke Ejeren, der havde denne Lod, det var en Græslejer, og derfor bliver hans private Regnskab det, at han fik 4 496 Kr. 59 Ø. minus Græslejen, der var ca. 1 521 Kr., og det giver ham paa denne Fønne en virkelig Fortjeneste paa 2 975 Kr. 59 Ø.

Naar der er regnet med 10 pCt. til Vedligeholdelse af Besætningen, og man slet ikke har taget Værdien af Udsætterkørerne med i Beregning, kan man vel ikke beskyldes for at ville favorisere Græsarealerne. Besætningen, der bestod af 42 Køer, en Tyr og en Hest, var normal, ca. Halvdelen af Køerne havde kælvet sidst paa Vinteren, og den anden Halvdel var Efteraarskælv, der skulde kælv igen Efteraaret 1929. Besætningen kom hjem i det mindste i lige saa god Foderstand, som den kom til Græsgangen.

Hvis man nu vil se, hvordan Regnskabet for Statens egne Dyr for indværende Sommer ser ud, da er det heller

ikke helt galt. Staten har i Sommer selv græsset 52 Kreaturer paa 17,4 ha, og Regnskabet ser saaledes ud:

Udgift: Indkøbspris for 52 Kreaturer 12 392 Kr. 68 Ø., Foder og Indladning i Varde 66 Kr., Fragt fra Varde til Tylstrup 360 Kr. 69 Ø., Fragt fra Mosen til Markedet i Aalborg 252 Kr. 50 Ø., Markedsbilletter, Foder-, Veje- og Trækpenge 190 Kr., 2 pCt. Provision ved Køb og Salg 576 Kr. 32 Ø. Det giver i alt en Udgift paa 13 838 Kr. 19 Ø.

Indtægt: Salg af 52 Kreaturer 16 424 Kr. 37 Ø. Trækker man herfra Udgiften, faar man et Overskud paa 2 586 Kr. 18 Ø. eller en Nettofortjeneste pr. Hektar paa 148 Kr. 63 Ø. I Regnskabet er glemt at paaføre Renter af 12 000 Kr. i 5 Maaneder. Sættes Renten til 5 pCt., bliver dette 250 Kr., men disse 250 Kr. opvejes rigeligt af 8 Læs Hø, som er solgt fra Areal, fordi Kreaturerne ikke kunde æde alt Græsset, samt af, at der i den sidste Maaned af Græsningsperioden har græsset 30 andre Kreaturer, efter at Statens var solgt. Naar Driftsudgifterne, 80 Kr. pr. Hektar, trækkes fra 148 Kr. 63 Ø., bliver tilbage 68 Kr. 63 Ø. som Nettofortjeneste. Men her maa vi huske, at Staten har betalt 576 Kr. 32 Ø. for at faa Kreaturerne købt og solgt. Det kunde en Privatmand selv gøre, og han kunde da lægge 33 Kr. 12 Ø. til de 68 Kr. 63 Ø., hvorefter hans Indtægt bliver 101 Kr. 75 Ø. pr. Hektar.

Af dette mener jeg det fremgaar, at Rentabiliteten er blevet noget forbedret, og da der nu er lagt en Plan, hvorefter Arealerne er opdyrket om ca. 4 Aar, mener jeg, at Tiden maa være inde til, at man nu gør Alvor af at købe den nordlige Del af Lille Vildmose og tager fat paa Opdyrkingen af denne. Jeg vil gerne meget indtrængende henstille til den højtærede Landbrugsminister at foranledige, at Vildmosekommissionen undersøger Forholdene og indleder Forhandling om Køb af den Del af Mosen, der ligger Nord for Søerne. Under Debatten om denne Sag i Fjor rejstes det Spørgsmaal, om ikke det af Cementfabrikkerne lejede Areal vilde komme i Vejen og eventuelt ogsaa de Smaaestykker, der findes i den vestlige Side af Mosen. Jeg mener, at man kan se ganske bort fra dette og kun købe det Areal, der tilhører Grevskabet Lindenborg.

Naar jeg mener, at Tiden nu er inde til at tage fat paa dette Spørgsmaal, er det ogsaa ud fra den Betragtning, at der i Aar er et ret pænt Overskud paa Statsregnskabet, og at man ikke har nogen Garanti for, at det kommende Regnskab vil tegne